

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001286

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудницький Антон Володимирович

2. Anton V. Rudnytskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 08-05-2026

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12393

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51, 15.81.43

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості прийняття рішень військовослужбовцями у кризових ситуаціях
2. Psychological Characteristics of Decision-Making by Military Personnel in Crisis Situations

Реферат:

1. У дисертації вперше здійснено комплексне теоретико-емпіричне дослідження психологічних особливостей прийняття рішень військовослужбовцями у кризових ситуаціях з урахуванням когнітивних, емоційних, соціальних і психофізіологічних детермінант. Робота виконана на перетині військової психології, когнітивної науки та психофізіології, що забезпечило міждисциплінарний характер дослідження феномену адаптивного мислення в екстремальних умовах бойової діяльності. Актуальність дослідження зумовлена гострою потребою Збройних Сил України у науково обґрунтованих підходах до психологічної підготовки особового складу в контексті сучасних бойових дій, що характеризуються високою динамікою зміни оперативної обстановки (швидкоплинність бойових епізодів, раптовість атак, непередбачувані тактичні маневри противника), невизначеністю джерел і характеру загроз (застосування безпілотників, диверсійних груп, дистанційного мінування), інформаційним перевантаженням від одночасного надходження

повідомлень через рації, месенджери та командні системи управління, а також тривалим психологічним тиском від безперервного перебування в зоні обстрілів і загрози життю. Водночас у вітчизняній військовій психології спостерігалася фрагментарність досліджень, що зосереджувалися переважно на окремих аспектах проблеми – когнітивних упередженнях, емоційному стресі або командній динаміці – без цілісного розгляду процесу прийняття рішень як багаторівневої системної взаємодії. Це зумовило необхідність розробки інтегративної моделі, що об'єднує когнітивний, емоційний, соціальний і психофізіологічний компоненти функціонування особистості військовослужбовця, та створення на її основі науково обґрунтованої програми психологічної підготовки. Обґрунтовано теоретичні засади феномену прийняття рішень військовослужбовцями у кризових ситуаціях та доведено, що процес прийняття рішень військовослужбовцями у кризових ситуаціях є багаторівневою психологічною системою, що інтегрує когнітивні (аналітичне мислення, ситуаційна обізнаність, когнітивна гнучкість), емоційні (стресостійкість, емоційна регуляція, резильєнтність), соціальні (командна взаємодія, довіра до лідера) та психофізіологічні (варіабельність серцевого ритму, автономна регуляція) компоненти функціонування особистості. Встановлено, що класичні когнітивні моделі прийняття рішень не враховують емоційно-фізіологічні механізми, які в екстремальних умовах стають визначальними для поведінкової ефективності, що зумовило необхідність розробки інтегративного чотирикомпонентного підходу. Провідними методологічними положеннями, покладеними в основу дослідження, стали принципи системного підходу (L. von Bertalanffy, U. Bronfenbrenner), який дав змогу розглядати процес прийняття рішень як цілісну багаторівневу систему з множинними взаємозв'язками між когнітивними, емоційними, соціальними та фізіологічними компонентами; діяльнісно-екологічний підхід (J. Gibson, D. Norman), що забезпечив розуміння прийняття рішень як форми адаптивної взаємодії людини з операційним середовищем і бойовою ситуацією; агентно-суб'єктний підхід (A. Bandura, M. Csikszentmihalyi), який акцентував роль особистісної активності, саморегуляції та відповідальності військовослужбовця у виборі лінії поведінки; а також положення когнітивно-поведінкової психології (A. Beck, D. Kahneman), що обґрунтовують взаємозв'язок між когнітивними процесами, емоційними станами та поведінковими реакціями у стресових умовах. Поєднання цих підходів дало змогу подолати редукціонізм попередніх досліджень та забезпечити холістичне, багатовимірне розуміння феномену прийняття рішень в екстремальних ситуаціях військової діяльності. На основі всебічного теоретико-методологічного аналізу проблеми прийняття рішень у кризових ситуаціях обґрунтовано авторську позицію щодо розуміння ключових дефініцій дослідження. Прийняття рішень військовослужбовцями у кризовій ситуації визначено як динамічний психічний процес, у якому відбувається одночасна взаємодія аналітичного мислення, емоційної регуляції, морально-вольових імпульсів і командної взаємодії під впливом стресових факторів, часових обмежень та загрози життю, що призводить до вибору певної лінії поведінки з метою досягнення тактичних або стратегічних цілей в умовах високої невизначеності. Під кризовою ситуацією у військовому контексті розуміється сукупність обставин, що характеризуються раптовою зміною оперативної обстановки, реальною загрозою життю, необхідністю термінового реагування в умовах дефіциту часу та інформації, високим рівнем психофізіологічного напруження та потенційно серйозними наслідками прийнятого рішення. Розроблено структурно-функціональну модель адаптивного прийняття рішень, що відображає складну архітектуру взаємозв'язків між когнітивними, емоційними, соціальними і психофізіологічними характеристиками особистості військовослужбовця.

2. For the first time, this dissertation presents a comprehensive theoretical and empirical investigation into the psychological characteristics of military decision-making in crisis situations, taking into account cognitive, emotional, social, and neurophysiological determinants. The study is situated at the intersection of military psychology, cognitive science, and neuropsychology, thereby ensuring an interdisciplinary examination of the phenomenon of adaptive thinking under extreme operational conditions. The relevance of the research is driven by the urgent need of the Armed Forces of Ukraine for scientifically grounded approaches to the psychological training of personnel in the context of contemporary warfare, which is marked by high dynamism, uncertainty, information overload, and sustained psychological pressure. An analysis of combat experience demonstrated that

the effectiveness of decision-making in crisis situations is determined not only by the level of professional training but, above all, by the psychological readiness of service members to operate under stress – their capacity to integrate cognitive, emotional, and social resources when choosing an optimal course of action under time constraints and conditions of life-threatening danger. At the same time, research in Ukrainian military psychology has been largely fragmented, focusing predominantly on isolated aspects of the issue – such as cognitive biases, emotional stress, or team dynamics – without offering an integrated view of decision-making as a multilevel system of interacting processes. This gap necessitated the development of an integrative model that unites the cognitive, emotional, social, and psychophysiological components of a service member's functioning and the creation, on its basis, of a scientifically substantiated psychological training program. The theoretical foundations of the study have been substantiated, demonstrating that the process of decision-making by military personnel in crisis situations constitutes a multilevel psychological system that integrates cognitive (analytical thinking, situational awareness, cognitive flexibility), emotional (stress tolerance, emotional regulation, resilience), social (team interaction, trust in leadership), and neurophysiological (heart rate variability, autonomic regulation) components of individual functioning. It has been established that classical cognitive models of decision-making fail to account for the emotional and physiological mechanisms that become decisive for behavioural effectiveness under extreme conditions, thereby necessitating the development of an integrative four-component approach. The leading methodological foundations of the study were grounded in several complementary approaches. First, the principles of the systems approach (L. von Bertalanffy; U. Bronfenbrenner) enabled the examination of the decision-making process as an integrated, multilevel system characterized by complex interrelations among cognitive, emotional, social, and physiological components. Second, the activity-ecological approach (J. Gibson; D. Norman) provided a framework for understanding decision-making as a form of adaptive interaction between the individual and the operational environment, including the dynamics of the combat situation. Third, the agentic-subject approach (A. Bandura; M. Csikszentmihalyi) emphasised the role of personal agency, self-regulation, and responsibility in shaping the behavioural choices of military personnel. Additionally, core principles of cognitive-behavioural psychology (A. Beck; D. Kahneman) substantiated the interdependence among cognitive processes, emotional states, and behavioural responses under conditions of elevated stress. The integration of these approaches made it possible to overcome the reductionism inherent in previous research and provided a holistic, multidimensional understanding of decision-making in extreme military contexts. Based on a comprehensive theoretical and methodological analysis, the author's conceptual position regarding the key definitions of the study was substantiated. Decision-making by military personnel in a crisis situation is defined as a dynamic mental process involving the simultaneous interaction of analytical thinking, emotional regulation, moral-volitional impulses, and team coordination under the influence of stressors, temporal constraints, and life-threatening conditions. This process results in the selection of a behavioural course aimed at achieving tactical or strategic objectives under conditions of high uncertainty. A crisis situation in the military context is understood as a constellation of circumstances characterized by a sudden shift in the operational environment, an immediate threat to life, the necessity for urgent action under conditions of time pressure and informational scarcity, elevated psychophysiological strain, and potentially severe consequences of the decisions taken.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Волошина В., Рудницький А. A conceptual framework for military crisis decision-making: theoretical and methodological foundations. Вісник Національного університету оборони України. 2025. Т. 83, № 1. С. 59–66. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2025-83-1-59-66>.
- 2. Rudnytskyi A.V. Determinants of decision-making by military personnel in crisis settings: results of a baseline study. Габітус. Психологія особистості. 2025. Вип. 71. С. 216–220. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.71.38>.
- 3. Рудницький А. В. Методологічні підходи до дослідження психологічних механізмів ухвалення рішень у бойових умовах. Журнал сучасної психології <https://www.researchgate.net/publication/395482953> DOI: 10.26661/2786-7471/2025-3-8
- 4. Rudnytskyi A.V. Enhancing decision-making under combat stress: psychological intervention effects on military personnel in crisis situations. International Journal of Innovation Scientific Research and Review. 2025. Vol. 7, Iss. 6. P. 8610–8616. URL: <https://shorturl.at/3kAqw>
- 5. Voloshyna, V., & Rudnytskyi, A. Recent trends in decision-making psychology of military personnel in crisis situations. Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «MODERN MOVEMENT OF SCIENCE», 14-15 жовтня 2024 року.
- 6. Rudnytskyi, A. Stress-induced cognitive shifts in military decision-making: Modern scientific and educational perspectives. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти і суспільства», 26 жовтня 2024 року в м. Орхус, Данія
- 7. Rudnytskyi, A. Psychological adaptation of military personnel to hybrid threats: An interdisciplinary approach to decision-making in contemporary conflicts. Матеріали 13 V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «RUSSIA-UKRAINE WAR: CONSEQUENCES FOR THE WORLD» 30-31 січня 2025 року.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волошина Валентина Віталіївна

2. Valentyna V. Voloshyna

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4372-5824

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=SSXtyDIAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернобровкін Володимир Миколайович
2. Volodymyr M. Chernobrovkin

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5725-5248

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: 03wfca816

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Помиткіна Любов Віталіївна
2. Liubov V. Pomytkina

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2148-9728

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=L069-PMAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафін Олександр Джамільович
2. Olexandr D. Safin

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 20.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5745-8635

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=SiAsKuoAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попелюшко Роман Павлович

2. Roman P. Popelushko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1227-1292

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=kqDgqvIAAAAAJ>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/IQU-5982-2023>;

https://www.researchgate.net/profile/Roman-Popeliushko?ev=hdr_xprf

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Поліщук Валерій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Поліщук Валерій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна